

Resolució de l'expedient Q-08779/2015, amb relació a l'obertura d'un procés de debat sobre diverses actuacions que afecten l'àmbit del Port de Premià de Mar.

Antecedents

Els promotors de la queixa van sol·licitar a l'Ajuntament de Premià de Mar l'obertura d'un procés participatiu de debat públic, plantejat a l'empara d'allò establert al Reglament municipal de govern obert i participació ciutadana, sobre la modificació del Pla especial de l'àmbit de terra del port, aprovada inicialment en 28 de gener de 2015 i sotmesa al preceptiu tràmit d'informació pública, que va finalitzar el 13 de maig de 2015.

La sol·licitud de procés participatiu indicada es va plantejar una vegada ja havia finalitzat el tràmit d'informació pública de la modificació del Pla Especial però abans que el Ple de l'Ajuntament de Premià de Mar l'aproves provisionalment, i sol·licitava que es portés a terme un debat ciutadà, prèviament a aprovar provisionalment la modificació del Pla. En concret, la sol·licitud d'obertura de debat públic es va presentar en data 28 de juliol de 2015, L'Ajuntament de Premià de Mar va demanar l'esmena de la iniciativa mitjançant requeriment notificat el 18 d'agost i complimentat el 28 d'agost de 2015.

L'informe jurídic dels serveis territorials de l'Ajuntament, de 2 de setembre de 2015, va assenyalar, entre altres consideracions, que es podia sotmetre a debat ciutadà la modificació del Pla, pendent aleshores d'aprovació provisional, si bé amb l'avertiment que l'informe de l'Administració de l'Estat en matèria de domini marítim terrestre, pendent d'emissió, podia incidir en el contingut del Pla. L'informe esmentat va assenyalar també que la Modificació del Pla Especial havia seguit el tràmit de participació ciutadana previst a la legislació urbanística (informació pública, prèviament a l'aprovació provisional). En aquest sentit, va destacar que amb la valoració de les propostes i iniciatives presentades durant el tràmit d'informació pública va finalitzar la participació ciutadana en la tramitació del planejament, en els termes establerts a la legislació urbanística, si bé sotmetia a un ulterior informe de secretaria general, que no s'indica que s'hagi emès, la viabilitat de sotmetre la modificació del Pla parcial a debat ciutadà demanat pels promotors de la queixa.

Un informe jurídic complementari de la mateixa unitat municipal, de 5 de novembre de 2015, posterior a la petició d'informació del Síndic sobre la queixa de referència, assenyalava que, atès que el Ple municipal de 16 de setembre de 2015 va aprovar provisionalment la modificació del Pla especial, a partir d'aquella data ja

Síndic de Greuges de Catalunya
Passeig de Lluís Companys, 7
08003 Barcelona
Tel 933 018 075 Fax 933 013 187
sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

no era possible iniciar un debat participatiu amb la finalitat d'introduir-hi modificacions, al haver finalitzat la tramitació del Pla a nivell municipal.

Tal com van avançar els promotors de la queixa i confirmà la informació municipal, l'Ajuntament de Premià de Mar va impulsar un procés de debat alternatiu, amb relació al projecte d'urbanització del passeig marítim i l'enllaç de la N-II amb el túnel soterrat d'accés al Port.

Els promotors de la queixa assenyalen que no van rebre resposta expressa a la seva sol·licitud de debat participatiu, més enllà del requeriment inicial d'esmena de la sol·licitud, al qual van donar compliment. La informació rebuda de l'Ajuntament de Premià de Mar tampoc fa referència a la notificació d'una resolució que donés resposta expressa a aquella sol·licitud.

La informació municipal assenyalava també que el dia 16 de setembre va formalitzar un acord amb el gestor del port que incloïa el compromís de sotmetre al Ple l'aprovació provisional del pla -es va aprovar el mateix dia de formalització d'aquest acord- i promoure un debat públic en relació amb el projecte d'urbanització del Passeig marítim i l'enllaç de la N-II amb el túnel soterrat d'accés al port.

Consideracions

Primerament, com a qüestió prèvia, cal precisar que l'obertura del debat públic en els termes del Reglament de govern obert i participació ciutadana no esgotava les vies per canalitzar la iniciativa ciutadana de participació amb relació al contingut de la modificació del pla especial de l'àmbit de terra del port. Així, cal tenir en compte que, en el marc d'allò establert a la legislació urbanística, els promotors de la queixa podien haver formulat al·legacions en el tràmit d'informació pública posterior a l'aprovació inicial, i posteriorment a l'aprovació provisional, tindrien la possibilitat de formular al·legacions davant la Comissió d'urbanisme de Barcelona, a qui correspon l'aprovació definitiva de la modificació. Malgrat no es tracta, certament, d'instruments participatius anàlegs al debat públic regulat al Reglament municipal, sí que permeten a la ciutadania formular al·legacions a la proposta de modificació del pla especial.

Feta aquesta precisió, cal valorar específicament la sol·licitud de debat públic en els termes plantejats pels promotors de la queixa i d'acord amb la regulació d'aquest instrument de participació ciutadana continguda al Reglament municipal de govern obert i participació ciutadana.

No consta a la informació facilitada que la proposta de debat públic que van formular els promotors de la queixa hagi rebut resposta expressa i motivada, amb posterioritat al requeriment d'esmena, que es va complimentar en data 28 d'agost de 2015.

En aquest sentit, de conformitat amb allò establert a l'article 57.2 del Reglament municipal de govern obert i participació ciutadana, s'havia de resoldre iniciar el procés participatiu o inadmetre la proposta en el termini de quinze dies des de la presentació (en aquest cas, des de l'esmena de la sol·licitud inicial). La inadmissió només es podia fonamentar en una de les tres causes que especifica el mateix precepte i que no concorrien en aquest cas: la matèria proposada era competència municipal (la modificació del pla especial estava pendent d'aprovació provisional del Ple a la data en què vencia el termini per admetre la sol·licitud esmenada) i l'Ajuntament no ha assenyalat que les persones proposants no reunissin els requisits que fixa el reglament indicat ni que s'haguessin rebutjat dues iniciatives anàlogues en el mateix mandant municipal. L'inici d'un procés participatiu d'iniciativa ciutadana no està subjecte, d'acord amb la regulació continguda al Reglament de govern obert i participació ciutadana de l'Ajuntament de Premià de Mar, a un àmbit de decisió d'oportunitat de l'Ajuntament, sinó que aquest necessàriament l'ha d'iniciar si la sol·licitud reuneix els requisits que fixa el Reglament i no incorre en cap de les causes d'inadmissibilitat que acabem d'esmentar.

Des d'aquesta perspectiva, cal esmentar que, tot i que la proposta de debat públic es va formalitzar quan ja la modificació de planejament es trobava en la fase final del procés de tramitació en seu municipal, aquesta encara no havia finalitzat i era formalment viable portar terme el procés participatiu i incorporar, si s'hagués estimat oportú, esmenes a la modificació del Pla especial de l'àmbit de terra del port, com a conseqüència d'aquest procés participatiu.

Tanmateix, l'Ajuntament no va donar resposta a aquella sol·licitud d'obrir un procés participatiu, sinó que va optar per substituir el procés de debat proposat per un col·lectiu de ciutadans per un altre d'iniciativa municipal, en els termes i en les dates que s'han assenyalat anteriorment.

Certament, com bé s'assenyala en l'informe jurídic de 5 de novembre de 2015 esmentat en els antecedents, a partir del moment en què es va aprovar provisionalment la modificació del pla especial, la configuració d'aquest pla deixava de ser competència municipal i s'havia de traslladar a la Comissió d'Urbanisme de Barcelona per a la seva aprovació definitiva, cosa que impediria, de facto, promoure un procés participatiu, atès que es tractaria d'una matèria que ja no es trobava inclosa en l'àmbit de decisió municipal. Tanmateix, els informes jurídics aportats per l'Ajuntament no fan referència a cap impediment a l'inici del procés de debat públic en el moment en què es va sol·licitar.

Tanmateix, com s'assenyala, dins el termini en que calia resoldre sobre l'admissió de la proposta de debat públic d'iniciativa ciutadana, no consta ni s'ha al·legat que la proposta estés afectada per una causa d'inadmissibilitat de les previstes a l'article 57.2 del Reglament municipal de govern obert i participació ciutadana.

Valorem positivament el procés participatiu alternatiu d'iniciativa municipal esmentat en els antecedents, però això no exclou que s'havia d'haver respost de

forma expressa i motivada la sol·licitud de debat públic formulada pels promotors de la queixa, que aquella iniciativa no substitueix ni desplaça.

Remarquem, d'altra banda, que res impedia acotar temporalment el desenvolupament del procés participatiu per evitar endarrerir significativament el tràmit d'aprovació provisional de la modificació del pla especial. Així mateix, cal tenir en compte també que el procés participatiu sol·licitat hauria enriquit el debat ciutadà sobre la proposta de modificació però en cap cas hauria vinculat la decisió del Ple municipal sobre la seva aprovació provisional.

En no resoldre expressament la sol·licitud de debat públic, no només s'ha vulnerat el dret dels promotors de la iniciativa a rebre una resolució motivada en termini sinó que s'ha impedit, de facto, que prosperés aquesta iniciativa, en la mesura en què posteriorment ja no era possible promoure el debat sobre la modificació, perquè ja havia estat aprovada provisionalment pel Ple i quedava fora de l'àmbit de decisió municipal.

Recomanacions

D'acord amb el conjunt de consideracions anteriors, cal concloure que l'Ajuntament de Premià de Mar hauria d'haver resolt iniciar el procés de debat públic sol·licitat pels promotors de la queixa, sens perjudici d'acotar en el temps aquest procés, per no endarrerir significativament la tramitació d'aquest instrument de planejament.

El Síndic recomana a l'Ajuntament de Premià de Mar que tingui en compte les consideracions precedents per a futures peticions d'iniciativa ciutadana anàlogues a la que ha motivat aquesta actuació.

Rafael Ribó
Síndic

Barcelona, 23 de desembre de 2015